

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
 Härad: Skytts ..... Adress: Smedmästare .....
 Söcken: Trälleborg ..... Berättat av: Johan Borgström .....
 Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1850 i Trälleborg .....

Adress: Gamla Torg 6, Trälleborg. Födelsedag: 26/1

Anteckningar i gammal almanack från 1850.	s. 1.
Knös - tiggare.	s. 2.
Trälleborgs kopparportar.	s. 3.
Övernaturliga väsen.	s. 3.
Skatgillen okänt.	s. 3.
Marknader.	s. 4.
Ehrenbusch.	s. 5.
Albäckafrun.	s. 6.
Nyåret.	s. 7.
Trettondagen - stjärngossar.	s. 8.
Vårfrudagen.	s. 9.
Fastlagen.	s. 10.
Påskan.	s. 11.
Valborgsmässoafton och 1:a maj.	s. 12.
Midsommar.	s. 13.
Ljusinbrinningsfesten okänd.	s. 14.
Mårten.	s. 15.
Lucia.	s. 16.
Julen.	s. 17.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

No. 7596 : 1.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Borgström
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1850 i Trälleborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ur en almanack från år 1850, vari smedmästare
Borgströms fader gjort anteckningar:

Den 7 maj: Grimma kalvade i Trälleborg (Vi hade nämligen 3-4
kor på den tiden. Vi bodde på hörnet av gatan, som går upp
till Sockerbruket. Där föddes jag).

Den 9 juli 1850 haglade det mycket på middagstimmen. (Min
faders tankar kretsade kring åker och boskap, eftersom han
hade jordbruk i staden, som då endast var en "fläck").

Den 10 augusti 1850. Då högg jag råg, och den 30 augusti fick
jag inhöstat.

Min far hade iökand en häst också.

Den 19 september "Fjälla" var hos tjur till Hellströms.
Hellström hade bränneri men också tjur.

Den 26 september 1850 sådde jag rågen.

Min farfar bodde i Västergatan och hette Hans
Andersson. Han hade fyra hästar och jordbruk. Han bodde där
Eriksson hade sin krukmarverkstad senare.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7596:2

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Borgström .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1850 ..... i Trälleborg .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Knös.

-Jag vet inte var han bodde, men han gick alltid omkring och tiggde. Knös skulle alltid dansa och så fick han mat. Han spelade flöjt. Han gick en gång över isen till Köpenhamn. När han kom till något nytt ställe, så berättade han strax om var han legat, hur många lakan han hade fått o.s.v.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

7596:3

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Skytts Adress: _____
Socken: Trälleborg Berättat av: Borgström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1850 i Trälleborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Trälleborgs kopparportar.

-Trälleborgs kopparportar skall ligga i havet. Några som voro ute i en båt skulle en gång märka var de låg, varför de skar hål i - båten. Men när de så rodde hem med båten, följde ju hacket med..... Det var ute på havet.

Jättar

ha kastat stenar mot kyrkor, men vilka minns jag inte.

Skatgillen

känner jag inte till.

Kyrkogrimmen

har jag ingenting hört om.

Bäckhästen.

Ingenting.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7596:4

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Borgström
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1850 ..... i Trälleborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Marknader.

-Den 26 juni var här marknad i 3 dar på Gamla Torget. De hade mycket med djur och varor ända upp till rådstun. På själva torget stodo krukmakarna och sålde sina varor. Västgötarna stod i 2 à 3 rader på andra sidan om torget, där nu Ansson bor. Kopparslagarna hade sina bestämda platser vid apoteket. Vi hade en kopparslagare som hette Akesson. Vi marknaderna kom det också hit cirkusar o.d. De visade t.ex. ormar, som slingrade sig om människor. En gång hade de spänt en lina i taket på "Tre Lejon". Se'n gick den ner till gatan på andra sidan till en stege. Så var där en som gick på linan. Jag såg en gång, att han tappade balansstången, men hur det var fick han tag i linan och klarade sig.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 7596:5

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Skytts Adress: _____
Socken: Trälleborg Berättat av: Borgström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1850 i Trälleborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ehrenbusch.

-Jag har aldrig sett eller hört honom, men min hustru sa',
att julafton kunde de ligga och höra när han kom med två
svarta hundar och körde upp till Vemmerlöv. Han hade en gård
i Vemmerlöv, som nu är skänkt till kyrkan. Han körde en gång
i livstiden ner sig på isen men räddade sig med ett par
skaklar.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 7596:6.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Borgström .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1850 i Trälleborg .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Albäckafrun.

-De talade om en mjölnare som kom körandes förbi Albäckaf-
fruns bostad. Mjölnaren hette Jöns Göransson och bodde i
Hallemöllan. En gång hade han kommit förbi, och då hade han
blivit inbjuden till trolleu.
-Hände det någonting då?
-Nej. Han hade bara "blitt" inbjuden.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 7596:7.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Borgström
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1850 i Trälleborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Nyåret.

-Hur firades nyåret?

-Vi kunde sitta uppe till kl. 12, och så sköt de utanför fönstren
fönstren.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

Ms. 7596:8.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....

Härad: Skyttis ..... Adress: .....

Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Borgström .....

Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1850 ..... i Trälleborg .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Trettondagen/Stjärngossar.

-Vid trettonhelgen gick utklädda omkring. De kunde vara en 6-7 stycken. En var klädd till fruntimmer och hade ett litet barn. Så gick de omkring i husen, och så skulle de alltid bjudas där de kom. De sjöng och voro klädda i vita dräkter. De hade hattar av papper. Bl. a. var kakelugnsmakare Forsberg med i sällskapet, det minns jag. Jag var väl c:a 12 år när jag såg dem. Det var alltså 1862.

-Vad sjöng de?

-De sjöng Goder afton, goder afton
så mången som finns.
Vi önska eder alla en glädjefull
en glädjefull jul.

Medan de sjöng hade de stjärnan tänd, och den gick runt.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7596:9.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Skytts Adress: _____
Socken: Trälleborg Berättat av: Borgström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1850 i Trälleborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Vårfrudagen

firades inte på något särskilt sätt, men de sade "Första torsdagen i Tor, d.v.s. mars skulle vi lägga oss i dagsljus" Våfflor eller gädda åt vi inte, och inte heller sade någon någonting om tranan.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

No. 7596:10.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Borgström
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1850 ..... i Trälleborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Fastlagen .

-Då slog de katten ur tunnan på Gamla Torg. De red. De hade bundit en tunna i mitten av planteringen, och så red de runt omkring hela torget. Alla som red skulle ha kransar med band i om mössan. Kransarna skulle fruntimren, som de bjöd, släppa till. Banden voro röda och gula. Jag har hört sägas, att de hade en levande katt i tunnan, men det har jag aldrig själv sett. Efteråt red de omkring och visade kungen samt blevo bjudna på alla ställena. På eftermiddagen skulle kungen välja en drottning, och så spatserade hela sällskapet arm i arm och visade kungen och drottningen. Så hade de bal på något ställe, där de kunde dansa.

På måndagen åt eljest folk bullar.

-Risade ni aldrig varandra vid fastlagen?

-Nej, det har jag inget minne av att vi gjorde.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7596 : 11.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Borgström .....
Uppteckningsår: ~~1850~~ 1941 ..... Född år 1850 i Trälleborg .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Påskan.

-Känner Borgström till uttrycket dymmeln?

-Nej.

-Ät ni skärtorsdagskål eller påskgröt hemma?

-Nej.

-Ansåg ni att mjölkmat var farlig att äta på långfredagen?

-Nej. Men vi åt ägg, och så rullade vi ägg vid påsk. Vi fick alltid färgade ägg, och så samlades barn och tjänare på en loge. Alla lade vars ett ägg på ett visst avstånd. En peng släpptes ned för en bräda, och den som träffade ägget fick det.

-Talade aldrig någon om påskharen?

-Nej.

-Klädde ni ut er under påskan?

-Nej. Men det gjorde de om julen, när de gick med stjärnan.

/Se Trettondagen, särskilt blad/.

-Tände ni upp påskeldar?

-Nej.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7596:12.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Borgström
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1850 i Trälleborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Valborgsmässoafton och 1:a maj.

-Bar ni maj i by, så att ni gick omkring och sjöng?
-Det minns jag inte nu. Men de drack mærg i benen, fast att jag
inte själv varit med om det.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7596:13.

Landskap: ..... Skåne ..... Upptecknat av: ..... Walter Welin .....
Härad: ..... Skytts ..... Adress: .....
Socken: ..... Trälleborg ..... Berättat av: ..... Borgström .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1850 ..... i Trälleborg .....

Midsommar.

-Vid midsommar restes majstång. De klädde den uppe där som byggmästare Lije har sitt upplag. Förr var där en damm, som nu är igenfylld.

-Hade de inte majstång på var gård så gott som?

-Nej.

-Förekom utklädda lövgubbar?

-Nej.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. Ms. 7596:14.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Skytts Adress:
Socken: Trälleborg Berättat av: Borgström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1850 i Trälleborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ljusinbrinningsfesten

känner jag inte till.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7596 : 15.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skytts ..... Adress: Smed .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Borgström .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1850 ..... i Trälleborg .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

U Mårten

var en högtid som firades av var och en. Hemma hos oss firade vi alltid Mårten. Vi brukade slakta en 5-6 gäss före Mårten, och alla gesällerna fick vara med om Mårtenskalaset. Gesällerna hjälpte till med att plocka gässen också. Och sedan saltades gässen, och vi använde dem i hushållet under kommande dagar. När jag var ung, brukade äldermännen göra särskilda Mårtensgillen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7596:16.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Skytts Adress: _____
Socken: Trälleborg Berättat av: Borgström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1850 i Trälleborg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Lucia

firades inte ens i äldsta tid. Den första Lucia som jag såg, det var i Göteborg det. Jag var 20 år då. På morgonen fick vi på verkstaden där jag arbetade Luciakaffe och kakor till. Det var en flicka som kom och bjöd oss på kaffet.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

Ma 7596 :17.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Walter Welin .....
Härad: Skytts ..... Adress: .....
Socken: Trälleborg ..... Berättat av: Borgström .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år 1850 ..... i Trälleborg .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Julen.

-Hur firade ni julen hemma hos Borgströms?

-Vi hade ingen julgran. Jag minns inte att vi någonsin hade någon julgran i mitt hem, och inte heller hade vi något julträd. Inte heller hade vi julklappar, men det var jul ändå. Vi slaktade till julen, vi bakade till julen, och vi bryggde själva vårt julöl.

-Hade ni halm på golvet?

-Nej.

-Hur firade ni julafton?

-När vi hade ätit, samlades vi alla omkring bordet. Var och en skulle läsa en psalm. Så fick vi kaffe och nötter, och vi spelade om nötterna, som ibland voro riktiga hasselnötter, ibland bakade av deg. Den som vann, fick ta två nötter plus en från grannen till höger och en från grannen till vänster.

Skriv endast på denna sida!